

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών**

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Εφαρμογή από το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 νέου τροποποιημένου Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Π.Π.Σ.) του Τμήματος Θεολογίας, με πιστοποίηση Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας των πτυχιούχων του

Στις 18/12/2014 η Συνέλευση του Τμήματος Θεολογίας αποφάσισε ομοφώνως, μετά από πρόταση Ειδικής Επιτροπής, την εφαρμογή νέου Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Π.Π.Σ.), με σκοπό την αναβάθμιση των σπουδών και την εξασφάλιση παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας στους/στις αποφοίτους του Τμήματος, η οποία θα τους παρέχει το δικαίωμα της κατά νόμο συμμετοχής τους στις εξετάσεις του ΑΣΕΠ. Στη συνεδρία της 4^{ης} Ιουλίου 2016 η πρόταση τροποποιήθηκε, μετά από εισήγηση Ειδικής Επιτροπής συσταθείσας στις 28/4/2016 για την εσωτερική αξιολόγηση του νέου Προγράμματος, εν όψει της εφαρμογής του από το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017. Το τροποποιηθέν νέο Πρόγραμμα διαβιβάστηκε στη Σύγκλητο του ΕΚΠΑ και εγκρίθηκε από αυτήν (19/7/2016), μαζί με την πρόταση του Τμήματος για την πιστοποίηση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας των πτυχιούχων του. Σύμφωνα με την τελική απόφαση, το τροποποιημένο και εγκεκριμένο από τη Σύγκλητο του ΕΚΠΑ νέο Π.Π.Σ. έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

Α΄ Γενικά.

- Το νέο Π.Π.Σ. του Τμήματος Θεολογίας περιλαμβάνει κύκλο προπτυχιακών σπουδών που διαρκούν 4 έτη ή 8 εξάμηνα και αντιστοιχούν σε 240 πιστωτικές μονάδες (ECTS), ήτοι 30 ECTS ανά εξάμηνο και 60 ECTS ανά έτος.
- Κάθε μάθημα μπορεί να έχει το λιγότερο 3 πιστωτικές μονάδες (ECTS). Αυτές αντιστοιχούν σε ώρες οι οποίες απαιτούνται από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες για παρακολούθηση, μελέτη και εξετάσεις. Η κατανομή των πιστωτικών μονάδων (ECTS) γίνεται ως εξής:
  - Υποχρεωτικά (Υ): 5 ECTS
  - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά (Ε/Υ): 3,5 ECTS
  - Προαιρετικά (Π): 3 ECTS
  - Προαιρετικά παιδαγωγικής και διδακτικής κατεύθυνσης: 4 ECTS.

- Τα Υποχρεωτικά, τα Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά και τα Προαιρετικά μαθήματα κατανέμονται σε συγκεκριμένα εξάμηνα και δεν είναι δυνατή η δήλωσή τους από φοιτητές/ φοιτήτριες που ανήκουν σε προηγούμενο εξάμηνο.
- Κάθε φοιτητής/τρια μπορεί να δηλώσει μέχρι 9 μαθήματα ανά εξάμηνο (= $v+2$, όπου v είναι ο αριθμός των απαιτούμενων μαθημάτων ανά εξάμηνο για τη λήψη του πτυχίου).

Β' Το ζητούμενο των τροποποιήσεων.

Το νέο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (Π.Π.Σ.) τροποποιήθηκε σε ορισμένα σημεία του, με βάση τα επόμενα κριτήρια:

- Να έχουν οι φοιτητές/τριες σε κάθε Εξάμηνο όσο το δυνατόν περισσότερες επιλογές, τόσο από μαθήματα Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά (E/Y) όσο και Προαιρετικά (Π).
- Να είναι σαφείς οι προϋποθέσεις για τη λήψη πτυχίου από το Τμήμα Θεολογίας, καθώς συνιστούν όχι μόνον κριτήρια επιλεξιμότητας του Τμήματος αλλά και προϋποθέσεις θετικής εξωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος (διάρκεια σπουδών και χρόνος απόκτησης πτυχίου, βαθμολογική και πιστωτική αξιολόγηση, προσφορά και δυνατότητα επιλογής προσφερομένων μαθημάτων, τελικός αριθμός Υ, E/Y και Π μαθημάτων).
- Να μην αλλοιωθεί η θεολογική και παιδαγωγική ταυτότητα του Τμήματος, στην προσπάθεια να διασφαλιστεί εκ παραλλήλου η πιστοποίηση Παιδαγωγικής και Διδακτικής επάρκειας.
- Να εναρμονιστεί πλήρως το Τμήμα με τις ευρωπαϊκές Οδηγίες και την ελληνική νομοθεσία σχετικά με την εφαρμογή των Ακαδημαϊκών Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), ήτοι Πιστωτικών Μονάδων (Credits) μεταφερομένων και συμψηφιζομένων σε όλη την Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ECTS). Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Ακαδημαϊκών Πιστωτικών Μονάδων, απαιτούνται συνολικά 240 ECTS για τη λήψη πτυχίου (30 ECTS/ εξάμηνο και 60 ECTS/ έτος σπουδών), Η προσαρμογή κρίνεται αναγκαία για την αμοιβαία αναγνώριση ευρωπαϊκών τίτλων σπουδών, την καλύτερη συνεργασία μεταξύ των Πανεπιστημίων, καθώς και την αξιολόγηση παραγομένου έργου (κατ' εφαρμογήν της Διακηρύξεως της Μπολόνια [1999]). Με το νέο Π.Π.Σ. εφαρμόζεται καθ' ολοκληρίαν ό,τι ίσχυε για το Τμήμα από το 2005 κι εξής (απόφαση Γ. Συνελεύσεως 17/2/2005), ως προς τις συμφωνίες που αυτό είχε συνάψει στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών προγραμμάτων ERASMUS.
- Να ληφθούν υπόψη οι δυνατότητες της μηχανογράφησης να υποστηρίξει το Π.Π.Σ. (κατανομή και επιλογές μαθημάτων, λήψη παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας, χορήγηση Παραρτήματος σπουδών).

Γ' Προϋποθέσεις λήψης πτυχίου.

- Κάθε φοιτητής/τρια λαμβάνει πτυχίο υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις:
  - Να έχει εξετασθεί επιτυχώς σε 36 Υποχρεωτικά μαθήματα, 12 Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά και 8 Προαιρετικά μαθήματα, κατοχυρώνοντας τουλάχιστον 240 Πιστωτικές Μονάδες (ECTS), σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό

Σύστημα Μεταφοράς Ακαδημαϊκών Πιστωτικών Μονάδων, οι οποίες κατανέμονται σε 30 ECTS ανά εξάμηνο και 60 ECTS ανά έτος.

- Να έχει εξετασθεί επιτυχώς σε τρία οπωσδήποτε Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά (E/Y) μαθήματα από κάθε Τομέα. Εάν φοιτητής/τρια επιλέξει περισσότερα των 12 E/Y μαθημάτων, θα έχει τη δυνατότητα, πριν από τη λήψη του πτυχίου, να επιλέγει με αίτησή του προς τη Γραμματεία του Τμήματος τα 3 μαθήματα ανά Τομέα που επιθυμεί (3 X 4= 12).
- Ο βαθμός πτυχίου των φοιτητών/τριών που πληρούν τις ως άνω προϋποθέσεις προκύπτει σύμφωνα με τους συντελεστές βαρύτητας των Υποχρεωτικών, Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικών και Προαιρετικών μαθημάτων, οι οποίοι υπολογίζονται με βάση τα ECTS:
  - Μαθήματα με 5 ECTS και 4 ECTS έχουν συντελεστή βαρύτητας 2,0.
  - Μαθήματα με 3,5 ECTS και 3 ECTS έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5.
- Διευκρινίζεται ότι για τους/τις εγγεγραμμένους/ες φοιτητές/φοιτήτριες των ακαδ. ετών 1983-4 έως 2012-3 οι 204 Διδακτικές Μονάδες (Δ.Μ.) που απαιτούνταν για τη λήψη του πτυχίου αντιστοιχούν σε 240 Ακαδημαϊκές Πιστωτικές Μονάδες (ECTS), οι οποίες κατανέμονται σε 30 ECTS ανά εξάμηνο και 60 ECTS ανά έτος.

Για τη λήψη του πτυχίου τους διατηρείται η ισχύουσα μέχρι σήμερα προϋπόθεση της επιτυχούς εξέτασης σε $36 Y + 12 E = 48$ μαθήματα.

Δ' Εφαρμοστικές διατάξεις.

- Το νέο Π.Π.Σ. ισχύει για τους εγγραφέντες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-4, καθώς και για τους εφεξής εγγραφομένους.
- Για τους εγγραφέντες το 2013-4, 2014-5 και 2015-6 ισχύουν τα εξής:
  - Οι εγγραφέντες των ετών 2013-4 και 2014-5 έχουν τη δυνατότητα δηλώσεως $n+6=13$ μαθημάτων (όπου n είναι ο αριθμός των απαιτούμενων μαθημάτων ανά εξάμηνο για τη λήψη του πτυχίου) για την ακαδημαϊκή χρονιά 2016-7.
  - Οι εγγραφέντες των ετών 2013-4, 2014-5 και 2015-6 δύνανται να κατοχυρώσουν την επιλογή 12 E/Y, χωρίς να υπόκεινται στον περιορισμό των 3 E/Y ανά Τομέα προκειμένου να εξασφαλίσουν τη λήψη του πτυχίου τους.

Ε' Πιστοποίηση Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας.

Όσοι/ες φοιτητές/τριες εγγεγραμμένοι/ες κατά το ακαδ. έτος 2013-4 και εφεξής επιθυμούν να συμμετάσχουν στις εξετάσεις του ΑΣΕΠ και να διοριστούν ως

εκπαιδευτικοί οφείλουν να λαμβάνουν, με τη λήψη του πτυχίου τους, πιστοποίηση Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας.

Η πιστοποίηση εξασφαλίζεται από το νέο Π.Π.Σ με την επιτυχή εξέταση σε 8 μαθήματα παιδαγωγικής κατεύθυνσης, ήτοι 2 Υποχρεωτικά, 4 Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά και 2 Προαιρετικά, τα οποία εντάσσονται στις θεματικές περιοχές, όπως ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 3 περ. β' του ν. 3848/2010 (ΦΕΚ 71 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 παρ. 22 περ. β' του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ 193 Α'), με τίτλο: «Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής, Θέματα μάθησης και διδασκαλίας και Ειδική Διδακτική και πρακτική άσκηση».

- Τα μαθήματα του Προγράμματος Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας (Π.Π.Δ.Ε.) είναι ειδικότερα τα εξής
- Υποχρεωτικά:
  - 1) Εισαγωγή στις επιστήμες της Παιδαγωγικής.
  - 2) Διδακτική Θεωρίας μάθησης και διδακτική μεθοδολογία του μαθήματος των Θρησκευτικών.
- Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά:
  - 1) Ειδική Διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών σε θέματα βιβλικών κειμένων.
  - 2) Ειδική Διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών σε θέματα πατερικών κειμένων.
  - 3) Ειδική Διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών σε θέματα τέχνης, εκκλησιαστικής ιστορίας και διαθηρησκειακής αγωγής.
  - 4) Θρησκευτική ανάπτυξη-αγωγή του παιδιού και του εφήβου.
- Προαιρετικά:
  - 1) Μεθοδολογία έρευνας και αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου του θεολόγου στην τάξη - Πρακτική Άσκηση
  - 2) Διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών- Πρακτική και Διδακτική Άσκηση.

Στ' Τελικές διευκρινήσεις.

- Ανεξαρτήτως του εάν ένας φοιτητής επιλέγει να λάβει ή όχι πιστοποίηση Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας, το σύνολο των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου είναι για όλους: 56 (= 36 Υ+ 12 Ε/Υ+ 8 Π).
- Προβλέπεται εσωτερική αξιολόγηση της πορείας του Νέου Προγράμματος Σπουδών ανά έτος και αξιοποίηση των παρατηρήσεων που θα προκύψουν για την άμεση διόρθωση αλλά και τη μελλοντική του αναμόρφωση.
- Το Τμήμα εξουσιοδοτεί τη Γραμματεία του να προβαίνει στις αναγκαίες αντιστοιχίσεις Μαθημάτων- Ακαδημαϊκών Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), κατά περίπτωση, για τους/ τις εισαχθέντες/ εισαχθείσες μέχρι το ακαδ. έτος 2015-6.

**Α΄ Ενδεικτικό (Νέο) Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών
Τμήματος Θεολογίας,
με πιστοποίηση Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας**

**ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤ' ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΠΡΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ¹, ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΟΥΣΕΣ**

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ					
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ/ Δ.Μ.	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Εισαγωγή στη Παλαιά Διαθήκη	3	5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Χρήστος Καραγιάννης	
Εισαγωγή στη Καινή Διαθήκη	3	5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Θωμάς Ιωαννίδης	
Γενική Εκκλησιαστική Ιστορία Α΄	3	5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Ιωάννης Παναγιωτόπουλος	
Αρχαία Εβραϊκή Γλώσσα	3	5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Αλεξάνδρα Παλάντζα	
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Αγγλική Γλώσσα	3	3,5	(ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ)	Μαρίνα Κολοβοπούλου	
Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας	3	3,5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Μανίκας	
Ιστορία Θεολογικής Ορολογίας	3	3,5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Μαρίνα Κολοβοπούλου	
Εισαγωγή στη Θεολογία	3	3,5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Κορναράκης	
Πληροφορική	3	3,5	(ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ)	(ανάθεση)	
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Λατινική Γλώσσα	3	3	(ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ)	Σταμάτιος Χατζησταματίου	
Ιστορία της Παλαιάς Διαθήκης	3	3	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Χρήστος Καραγιάννης	
Ιστορία Αρχαίας Ελληνικής Θρησκείας	3	3	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Μιχάλης Μαριόρας	
Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ					

¹ Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς ακαδημαϊκών πιστωτικών μονάδων, για την αμοιβαία αναγνώριση των ευρωπαϊκών τίτλων σπουδών, την καλύτερη συνεργασία μεταξύ των Πανεπιστημίων, καθώς και την αξιολόγηση παραγομένου έργου μετά την Διακήρυξη της Μπολόνια (1999).

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Ιστορία Εποχής της Καινής Διαθήκης	3	5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Ζάρρας	
Αρχαία Ελληνικά	3	5	(ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ)	Σταμάτιος Χατζησταματίου	
Ιστορία και Θεολογία της Λατρείας	3	5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	(ανάθεση)	
Ποιμαντική Θεολογία	3	5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	π. Αδαμάντιος Αυγουστίδης	

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Βιβλική Αρχαιολογία - Θεσμολογία	3	3,5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Χρήστος Καραγιάννης	
Βυζαντινή Ιστορία	3	3,5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Δέσποινα Μιχάλαγα	
Κοινωνιολογία της Θρησκείας	3	3,5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Μάριος Μπέγζος	
Χριστιανικές Ομολογίες και σύγχρονα θεολογικά ρεύματα της Δύσης	3	3,5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Μαρίνα Κολοβοπούλου	

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Θέματα Πανορθόδοξου ενδιαφέροντος	3	3	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Σεβ. Μητρ. Μεσσηνίας Χρυσόστομος Σαββάτος	
Αποκάλυψη και Οικολογία	3	3	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Μπελέζος	
Θεολογία της Εικονογραφίας	3	3	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Ιωάννα Στουφή-Πουλημένου	
Διάδοση του Χριστιανισμού μετά την ανακάλυψη του Νέου Κόσμου	3	3	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Δημήτριος Μόσχος	
Ψυχολογία των Διαπροσωπικών Σχέσεων	3	3	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	π. Αδαμάντιος Αυγουστίδης	

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.	
Ερμηνεία των Ευαγγελίων	3	5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Σταμάτιος Χατζησταματίου		
Γενική Εκκλησιαστική Ιστορία Β'	3	5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Δημήτριος Μόσχος		
Κανονικό Δίκαιο	3	5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	π. Γρηγόριος Παπαθωμάς		
Πατρολογία Α'	3	5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Λιάκουρας		
Εισαγωγή στις Επιστήμες της Παιδαγωγικής	3	5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Μάριος Κουκουνάρας-Λιάγκης		
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.	
Εισαγωγή στη Χριστιανική Τέχνη	3	3,5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Ιωάννα Στουφή-Πουλημένου		
Η Ερμηνεία των Πράξεων των Αποστόλων	3	3,5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Σταμάτιος Χατζησταματίου		
Ορθόδοξη Εκκλησία και Διαχριστιανικός Διάλογος	3	3,5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Βασιλική Σταθοκώστα		
Ψυχολογία της Θρησκείας	3	3,5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Μάριος Μπέγζος		
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.	
Η γλώσσα της Καινής Διαθήκης	3	3	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Θωμάς Ιωαννίδης		
Εκκλησιαστική Ιστορία Βενετοκρατούμενων περιοχών	3	3	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Δέσποινα Μιχάλαγα		
Ποιμαντική πράξη και Ψυχική υγεία	3	3	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	π. Αδαμάντιος Αυγουστίδης		
Σύγχρονες Αιρέσεις	3	3	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Μαρίνα Κολοβοπούλου		

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ					
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Χριστιανική και Βυζαντινή Αρχαιολογία	3	5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Ιωάννα Στουφή-Πουλημένου	
Πατρολογία Β'	3	5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Γεώργιος Σταυρόπουλος	
Λατινική Εκκλησιαστική Γραμματεία και Θεολογία	3	5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Γεώργιος Σταυρόπουλος	
Θεωρίες μάθησης και διδακτική μεθοδολογία του Μαθήματος των Θρησκευτικών	3	5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Μάριος Κουκουνάρας-Λιάγκης	
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Η Γυναίκα στη Καινή Διαθήκη	3	3,5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Μπελέζος	
Η ανθρωπολογία της Παλαιάς Διαθήκης	3	3,5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Αλεξάνδρα Παλάντζα	
Ιστορία Ορθοδόξων Σλαβικών Εκκλησιών	3	3,5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Ιωάννης Παναγιωτόπουλος	
Ερμηνεία Πατερικών Κειμένων	3	3,5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Γεώργιος Σταυρόπουλος	
Ποιμαντική των Νοσούντων	3	3,5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	π. Αδαμάντιος Αυγουστίδης	
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Βιβλογνωσία της Καινής Διαθήκης	3	3	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Χρήστος Καρακόλης	
Θέματα Κανονικού Δικαίου και Κανονικής Οικονομίας	3	3	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	π. Γρηγόριος Παπαθωμάς	
Αρχές και Θεσμοί Εκκλησιαστικής Διοίκησης	3	3	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Ιωάννης Παναγιωτόπουλος	
Θέματα Θεολογίας Λατίνων Εκκλησιαστικών Συγγραφέων	3	3	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Γεώργιος Σταυρόπουλος	
Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού	3	3	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Κορναράκης/ Μάριος Κουκουνάρας-Λιάγκης	

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ					
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Ερμηνεία Παύλειων Επιστολών	3	5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Χρήστος Καρακόλης	
Εκκλησιαστική Ιστορία Ελλάδος	3	5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Μανίκας	
Εκκλησιαστική Γραμματολογία από του Θ΄ αιώνα	3	5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Λιάκουρας	
Δογματική Α΄	3	5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Νικόλαος Ξιώνης	
Ποιμαντική Ψυχολογία	3	5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	π. Αδαμάντιος Αυγουστίδης	
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Αρχαίος Ιουδαϊσμός και κόσμος	3	3,5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Ζάρρας	
Κανονική Παράδοση της Εκκλησίας	3	3,5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	π. Γρηγόριος Παπαθωμάς	
Θεολογική Ερμηνεία Συμβολικών κειμένων	3	3,5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Μαρίνα Κολοβοπούλου	
Θρησκευτική ανάπτυξη του παιδιού-εφήβου και Αγωγή	3	3,5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Μάριος Κουκουνάρας- Λιάγκης	
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Ιστορία Αρχαίων Ανατολικών Εκκλησιών	3	3	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Δημήτριος Μόσχος	
Θέματα Οικουμενικής Κίνησης	3	3	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Βασιλική Σταθοκόστα	
Θέματα Λατινικής Εκκλησιαστικής Γραμματείας	3	3	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Γεώργιος Σταυρόπουλος	
Χριστιανική Ανθρωπολογία και Κοσμολογία	3	3	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Νικόλαος Ξιώνης	

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ					
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Ερμηνεία Παλαιάς Διαθήκης	3	5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Χρήστος Καραγιάννης	
Ιστορία Θρησκευμάτων	3	5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Μιχάλης Μαριόρας	
Ιστορία Δογμάτων Α΄	3	5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Σεβ. Μητρ. Μεσσηνίας Χρυσόστομος Σαββάτος	
Πατερική Θεολογία	3	5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Λιάκουρας	
Φιλοσοφία	3	5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Μάριος Μπέγζος	
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Ειδική Διδακτική των Θρησκευτικών σε θέματα βιβλικών κειμένων	3	3,5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Θωμάς Ιωαννίδης	
Ερμηνεία του κατά Ιωάννην Ευαγγελίου	3	3,5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Χρήστος Καρακόλης	
Παλαιογραφία – Βοηθητικές Επιστήμες και Πηγές της Εκκλησιαστικής Ιστορίας	3	3,5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Δέσποινα Μιχάλαγα	
Δυτική Θεολογία	3	3,5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Νικόλαος Ξιώνης	
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας της Ελλάδος	3	3	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Μανίκας	
Θέματα Πατερικής Γραμματείας και Θεολογίας	3	3	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Λιάκουρας	
Μανδαίοι: Αρχαία κείμενα και σύγχρονοι άνθρωποι	3	3	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Ζάρρας	
Διαχριστιανικές σχέσεις στην Ελλάδα	3	3	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Βασιλική Σταθοκόστα	

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ					
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Ερμηνευτική και Ερμηνεία της Καινής Διαθήκης	3	5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Μπελέζος	
Γενική Εκκλησιαστική Ιστορία Γ'	3	5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Δέσποινα Μιχάλαγα	
Ιστορία Δογμάτων Β'	3	5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Μαρίνα Κολοβοπούλου	
Ηθική Θεολογία	3	5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Κορναράκης	
Συγκριτική Φιλοσοφία της Θρησκείας	3	5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Μάριος Μπέγζος	
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Συγκριτική Θρησκευολογία	3	3,5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Μιχάλης Μαριόρας	
Ειδική Διδακτική των Θρησκευτικών σε θέματα πατερικών κειμένων	3	3,5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Λιάκουρας/ Γεώργιος Σταυρόπουλος	
Νηπτική Ανθρωπολογία	3	3,5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Κορναράκης	
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Η Γυναίκα στην Παλαιά Διαθήκη	3	3	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Αλεξάνδρα Παλάντζα	
Χριστιανική Τέχνη της Δύσης	3	3	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Ιωάννα Στουφή-Πουλημένου	
Μεθοδολογία έρευνας και αξιολόγησης του εκπαιδευτικού θεολόγου στην τάξη – Πρακτική άσκηση	3	4	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Μάριος Κουκουνάρας-Λιάγκης	

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ					
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Βιβλική Θεολογία	3	5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Αλεξάνδρα Παλάντζα	
Συμβολική και Ιστορία της Οικουμενικής Κίνησης	3	5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Βασιλική Σταθοκόστα	
Δογματική Β'	3	5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Νικόλαος Ξιώνης	
Θεολογία και Βιοηθική	3	5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Κορναράκης	
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Ερμηνεία Παλαιάς Διαθήκης εκ του Προτοτύπου	3	3,5	ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ	Χρήστος Καραγιάννης	
Ειδική Διδακτική των Θρησκευτικών σε θέματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας, Τέχνης και Διαθρησκευτικής Αγωγής	3	3,5	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Δημήτριος Μόσχος/ Ιωάννα Στουφή- Πουλημένου/ Μιχάλης Μαριόρας	
Απολογητική: Διάλογος Θεολογίας και Επιστήμης	3	3,5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Μάριος Μπέγζος	
Εκκλησιαστική Αντιρρητική Θεολογία	3	3,5	ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Λιάκουρας	
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ	ΩΡΕΣ	ECTS	ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΚΩΔ.
Ειδικά θέματα Κανονικής Παραδόσεως	3	3	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	π. Γρηγόριος Παπαθωμάς	
Σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας στην Ελλάδα κατά την περίοδο 1827-1852	3	3	ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Μανίκας	
Διδακτική των Θρησκευτικών και Πρακτική- Διδακτική Άσκηση	3	4	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ	Μάριος Κουκουνάρας- Λιάγκης	

- **ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ: 36 Υ + 12 Ε/Υ + 8 Π= 56**
- **ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (CREDITS) ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΨΗΦΙΖΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ (ECTS): 30 ECTS/ ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΙ 60 ECTS/ ΕΤΟΣ**
ΣΥΝΟΛΟ = 240 ECTS ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ

Β' Πρόγραμμα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας του Τμήματος Θεολογίας ΕΚΠΑ

Το Πρόγραμμα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας του Τμήματος Θεολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών εντάσσεται στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών για όσους εισήχθησαν στο Τμήμα Θεολογίας το ακαδημαϊκό έτος 2013-14 και διαμορφώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ.3 του ν. 3848/2010 (ΦΕΚ 71 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 παρ. 22 του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ 193 Α').

Ειδικότερα με βάση:

α) ο Νόμος 4186/2013 αρ. 36, παρ. 22, περ. ε' (ΦΕΚ 193 Α') προβλέπει ότι όσοι φοιτητές έχουν εισαχθεί πριν το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, έχουν παιδαγωγική επάρκεια και μπορούν να συμμετάσχουν σε διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ, όταν θα πραγματοποιηθούν με βάση τις ισχύουσες προ του Νόμου 3848/2010 (ΦΕΚ 71 Α') διατάξεις.

β) Όσοι και όσες εισάγονται από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και εφεξής, με βάση τα προβλεπόμενα στο αρ. 2 του νόμου 3848/2010 (ΦΕΚ 71 Α') και το αρ. 36 παρ. 22, περ. α' και ε' του Νόμου 4186/2013 (ΦΕΚ 193 Α'), θα πρέπει να έχουν βεβαιωμένη την παιδαγωγική επάρκεια με την παρακολούθηση σχετικού Προγράμματος, για να έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις του ΑΣΕΠ και να διοριστούν στην εκπαίδευση.

γ) Για να αποκτήσει κάποιος την παιδαγωγική επάρκεια θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον 8 μαθήματα παιδαγωγικού χαρακτήρα που εμπίπτουν στις ακόλουθες θεματικές περιοχές: 1. Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής, 2. Θέματα μάθησης και διδασκαλίας και 3. Ειδική Διδακτική και πρακτική άσκηση.

Το Τμήμα Θεολογίας του Ε.Κ.Π.Α. αποφάσισε στην 5^η Συνέλευση του Τμήματος, την 18^η Δεκεμβρίου 2014 και στη 10^η Συνέλευση του Τμήματος, την 30^η Μαΐου 2016 αποφάσισε να δημιουργήσει Πρόγραμμα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας, στο οποίο ενέταξε 2 (δύο) μαθήματα υποχρεωτικά, , 4 (τέσσερα) υποχρεωτικά κατ' επιλογήν, τα οποία ενέταξε στα 4 τελευταία εξάμηνα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, και 2 (δύο) προαιρετικά ως πρακτική άσκηση στα 2 τελευταία εξάμηνα των προπτυχιακών σπουδών. Τα 8 μαθήματα υπάρχουν κορμό του επικαιροποιημένου Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών, που εγκρίθηκε στη Συνεδρία της 18/12/2014 και θα εφαρμοσθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2016-17.

Τα μαθήματα εντάσσονται στις θεματικές περιοχές που ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 3 περ. β' του ν. 3848/2010 (ΦΕΚ 71 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 παρ. 22 περ. β' του ν.4186/2013 (ΦΕΚ 193 Α') και ένα αριθμός αυτών, σύμφωνα με το περιεχόμενό τους, εμπίπτουν σε παραπάνω από μία θεματική περιοχή.

1. Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής

- **Εισαγωγή στις επιστήμες της Παιδαγωγικής**, υποχρεωτικό μάθημα Γ' εξαμήνου ECTS 4.
- **Θρησκευτική ανάπτυξη παιδιού – εφήβου και αγωγή**, υποχρεωτικό κατ' επιλογή μάθημα στο Ε' εξάμηνο ECTS 3,5.

2. . Θέματα μάθησης και διδασκαλίας

- **Θεωρίες μάθησης και διδακτική μεθοδολογία του μαθήματος των Θρησκευτικών**, υποχρεωτικό μάθημα Δ' εξαμήνου ECTS 4.
- **Μεθοδολογία έρευνας και αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου του θεολόγου στην τάξη – πρακτική άσκηση**, προαιρετικό μάθημα στο Ζ' εξάμηνο ECTS 4.

3. Ειδική Διδακτική και πρακτική άσκηση

- **Ειδική διδακτική των Θρησκευτικών σε θέματα βιβλικών κειμένων**, υποχρεωτικό κατ' επιλογή μάθημα στο ΣΤ' εξάμηνο ECTS 3,5.
- **Ειδική διδακτική των Θρησκευτικών σε θέματα πατερικών κειμένων**, υποχρεωτικό κατ' επιλογή μάθημα στο Ε' εξάμηνο ECTS 3,5.
- **Ειδική διδακτική των Θρησκευτικών σε θέματα εκκλησιαστικής ιστορίας, τέχνης και διαθηρησκειακής αγωγής**, υποχρεωτικό κατ' επιλογή μάθημα στο Η' εξάμηνο ECTS 3,5.
- **Διδακτική των Θρησκευτικών και πρακτική – διδακτική άσκηση**, προαιρετικό μάθημα στο Η' εξάμηνο ECTS 4.

Με τα παραπάνω 8 μαθήματα εξασφαλίζεται η αναγκαία θεωρητική κατάρτιση (6 μαθήματα) και πρακτική εξάσκηση (2 μαθήματα) ώστε οι απόφοιτοι του Τμήματος Θεολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών να έχουν τα τυπικά προσόντα διορισμού στην εκπαίδευση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Το Πρόγραμμα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας θα αξιολογηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 3 του ν. 3848/2010 (ΦΕΚ 71 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 παρ. 22 του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ 193 Α').

Αναλυτικά το περιεχόμενο των ως άνω μαθημάτων του προγράμματος παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας του Τμήματος Θεολογίας του Ε.Κ.Π.Α. έχει ως εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Α. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ.

Περιεχόμενο: Περιλαμβάνει θέματα που αφορούν τις επιστήμες της Παιδαγωγικής και σχετίζονται με την αγωγή, την εκπαίδευση, την έρευνα και τη διδασκαλία. Ειδικότερα προσεγγίζονται οι διαφορετικές φιλοσοφίες της παιδείας και οι σχέσεις τους με τα εκπαιδευτικά συστήματα, η θεωρία και πράξη της αγωγής και εκπαίδευσης, οι σκοποί, το περιεχόμενο, οι σχέσεις και οι ρόλοι στην εκπαίδευση, οι θεωρίες των αναλυτικών προγραμμάτων, οι ποικίλες τάσεις στην παιδαγωγική και εκπαιδευτική έρευνα, οι διαφορετικές παιδαγωγικές μέθοδοι και προσεγγίσεις, καθώς και στοιχεία επιστημολογίας των επιστημών της Παιδαγωγικής.

ΘΕΩΡΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ :

Περιεχόμενο: Στο πρώτο μέρος του μαθήματος παρουσιάζονται οι γενικές αρχές της Διδακτικής ως κλάδου των επιστημών της Παιδαγωγικής που ασχολείται συστηματικά με τη θεωρία και την πράξη της διδασκαλίας και αναπτύσσονται οι θεωρίες μάθησης και οι θεωρίες της αγωγής. Παρουσιάζονται θέματα σχετικά με την ανάπτυξη του ανθρώπου και τις επιδράσεις του πλαισίου του, ζητήματα γνωστικής και ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης στην οικογένεια και στο σχολείο, ανάπτυξης της νοημοσύνης και τα είδη της, η καλλιέργειά της, των σχέσεων των μελών της σχολικής κοινότητας και διαχείρισης τάξης. Μελετώνται θέματα δεοντολογίας, ψυχοπαιδαγωγικών παραδοχών και κοινωνιο-πολιτισμικών συνεπαγωγών της διδακτικής πράξης. Στην πρακτική διάσταση του μαθήματος ερευνώνται οι προϋποθέσεις, οι παράγοντες, οι διαδικασίες, οι τεχνικές και τα μέσα οργάνωσης, διεξαγωγής και αξιολόγησης της διδακτικής πράξης. Στο δεύτερο μέρος επιχειρείται η εφαρμογή των αρχών στη θρησκευτική εκπαίδευση. Μελετώνται οι προσεγγίσεις της διδακτικής μεθοδολογίας του μαθήματος των Θρησκευτικών στην Ελλάδα και Ευρώπη και οι βασικές μεθοδολογικές προϋποθέσεις σχεδιασμού του μαθήματος στην εκπαίδευση.

Β. ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ – ΕΦΗΒΟΥ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗ

Περιεχόμενο: Στο πλαίσιο μίας εισαγωγής στη Θρησκευτική εκπαίδευση και αγωγή αναπτύσσονται τα θέματα που άπτονται της θρησκευτικής ανάπτυξης και αγωγής του παιδιού και του εφήβου σε σχέση με τους φορείς θρησκευτικής αγωγής και θρησκευτικής

εκπαίδευσης. Παρουσιάζονται ιστορικά η εμπειρία της θρησκευτικής εκπαίδευσης και αγωγής στο ελληνικό σχολείο, εμπειρίες και μελέτες ευρύτερα για θέματα χριστιανικής αγωγής και εκπαίδευσης, και άλλες ευρωπαϊκές και διεθνείς προσεγγίσεις της θρησκευτικής αγωγής και εκπαίδευσης.

ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Περιεχόμενο: Με βάση τις σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις της Θρησκευτικής εκπαίδευσης και της διδασκαλίας και μάθησης προτείνονται αρχές, στρατηγικές και τεχνικές που αφορούν τα αναλυτικά προγράμματα και τη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών. Ειδικότερα προσεγγίζονται διεπιστημονικά και διαθεματικά ειδικές διδακτικές μέθοδοι και εκπαιδευτικές παράμετροι διδασκαλίας και μάθησης στο πλαίσιο του μαθήματος των Θρησκευτικών θεμάτων που σχετίζονται με βιβλικά κείμενα. Σκοπός είναι να διασυνδεθούν οι κλάδοι και τα γνωστικά αντικείμενα της θεολογίας ώστε να συνδράμουν στην ολοκληρωμένη παιδαγωγική και εκπαιδευτική ανάπτυξη και επάρκεια του μελλοντικού θεολόγου εκπαιδευτικού.

ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Περιεχόμενο: Με βάση τις σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις της Θρησκευτικής εκπαίδευσης και της διδασκαλίας και μάθησης προτείνονται αρχές, στρατηγικές και τεχνικές που αφορούν τα αναλυτικά προγράμματα και τη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών. Ειδικότερα προσεγγίζονται διεπιστημονικά και διαθεματικά ειδικές διδακτικές μέθοδοι και εκπαιδευτικές παράμετροι διδασκαλίας και μάθησης στο πλαίσιο του μαθήματος των Θρησκευτικών θεμάτων που σχετίζονται με πατερικά κείμενα, δογματικά κείμενα και τους διαχριστιανικούς διαλόγους. Σκοπός είναι να διασυνδεθούν οι κλάδοι και τα γνωστικά αντικείμενα της θεολογίας ώστε να συνδράμουν στην ολοκληρωμένη παιδαγωγική και εκπαιδευτική ανάπτυξη και επάρκεια του μελλοντικού θεολόγου εκπαιδευτικού.

ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΙΑΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Περιεχόμενο: Με βάση τις σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις της Θρησκευτικής εκπαίδευσης και της διδασκαλίας και μάθησης προτείνονται αρχές, στρατηγικές και τεχνικές που αφορούν τα αναλυτικά προγράμματα και τη διδασκαλία του Μαθήματος των Θρησκευτικών. Ειδικότερα προσεγγίζονται διεπιστημονικά και διαθεματικά ειδικές διδακτικές μέθοδοι και εκπαιδευτικές παράμετροι διδασκαλίας και μάθησης στο πλαίσιο του μαθήματος των Θρησκευτικών θεμάτων που σχετίζονται με πηγές Εκκλησιαστικής ιστορίας, Βυζαντινής τέχνης και αρχαιολογίας, ζητήματα θρησκευμάτων και σχέσεων των θρησκειών. Σκοπός είναι να διασυνδεθούν οι κλάδοι και τα γνωστικά αντικείμενα της θεολογίας ώστε να συνδράμουν στην ολοκληρωμένη παιδαγωγική και εκπαιδευτική ανάπτυξη και επάρκεια του μελλοντικού θεολόγου εκπαιδευτικού.

Γ. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ - ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ.

Περιεχόμενο: Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητικό και πρακτικό μέρος. Στο πρώτο παρουσιάζονται και αναλύονται οι μέθοδοι και οι μεθοδολογίες διερεύνησης και αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου. Καθώς πρόκειται για έρευνα του πραγματικού κόσμου, που δεν γίνεται σε εργαστήριο και αφορά ανθρώπους επικεντρώνεται κυρίως σε μικρής-κλίμακας μελέτες και σε ποιοτικές μεθόδους. Η έρευνα-δράσης αποτελεί βασική πρόταση που είναι χρήσιμη για τους μελλοντικούς θεολόγους εκπαιδευτικούς. Στο δεύτερο μέρος επιχειρείται η διεξαγωγή μικρής κλίμακας έρευνας με τη συνεργασία θεολόγων μεντόρων που εργάζονται σε σχολεία της Αττικής και τα αποτελέσματα αυτής παρουσιάζονται γραπτά σε μορφή επιστημονικού άρθρου, το οποίο βασικά αξιολογείται στην εξέταση του μαθήματος

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ – ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ.

Περιεχόμενο: Στη διάρκεια της πρακτικής άσκησης οι φοιτητές συντονισμένα συνεργάζονται με ένα μέντορα θεολόγο και παρακολουθούν εβδομαδιαίως τη διδασκαλία του. Επιπλέον επισκέπτονται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου άλλους μέντορες με σκοπό την πρακτική εμπειρία μεθόδων και τεχνικών. Παρακολουθεί, παρατηρεί, ερμηνεύει και ερευνά πρακτικές και με το σύστημα του mentoring συνεργάζεται στενά με τον θεολόγο καθηγητή με σκοπό τη θεολογική και παιδαγωγική άσκηση και ανάπτυξη σε πραγματικές συνθήκες. Σε συνεργασία με τον καθηγητή του μαθήματος και τον μέντορα σχεδιάζει σενάρια μαθήματος και αναλαμβάνει στο τέλος της άσκησης να διδάξει το μάθημα των Θρησκευτικών για μία εβδομάδα κατά την οποία αξιολογείται.